

موسسه مطالعات پژوهشی بازارگان

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

دی‌دگا

شماره: ۲۴۸

موضوع: نرخ ارز و بودجه سال ۹۲

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۸/۲۴

تهیه و تنظیم: محمدرضا رفعتی

توضیح اجمالی:

کاهش درآمدهای نفتی و تحریم همراه با عدم مدیریت صحیح و به هنگام عرضه و تقاضا برای ارز باعث جهش شدید در قیمت ارز گردید و بسیاری از قیمتها خود را با نرخ ارز آزاد تنظیم نمودند. کمبود درآمدهای ارزی و مشکل نقل و انتقال آنها از دولت کاسته و انگیزه افزایش نرخ ارز در بودجه سال آینده را تقویت کرده است به گونه ای که گفته می شود نرخ ارز در اتاق مبادلات ارزی مبنای قرار خواهد گرفت. اما چنین اقدامی به دلایل زیر چندان قابل توجیه نیست و تبعات سوئی در برخواهد داشت.

نکات کلیدی:

اولین و مهمترین دلیل آن است که نرخ ارز نباید با هدف تأمین درآمد ریالی بودجه دولت تنظیم شود، بلکه تنظیم مبادلات خارجی و تعادل در دریافتها و پرداختهای ارزی مبنای تعیین آن قرار گیرد. تعادل در هزینه ها و درآمدهای بودجه سالانه می باید از طریق تنظیم دقیق هزینه ها و درآمدها صورت گیرد. دوم، مبنای قرار گرفتن نرخ فعلی ارز در اتاق مبادلات ارزی باعث اتکاء بیشتر بودجه به درآمدهای نفتی خواهد شد. سوم، با افزایش ارزش ریالی هزینه های ارزی وزارتتخانه ها، سازمانها و شرکتهای دولتی، بودجه کشور افزایش شدیدی خواهد یافت و تنظیم بودجه انقباضی مشکل تر خواهد شد. چهارم قیمت کالاهایی که هم اکنون ارز مرجع دریافت می کنند به شدت افزایش خواهد یافت. پنجم، مرحله دوم هدفمندی یارانه ها دشوارتر و با شوک بیشتری همراه می گردد. ششم، با مبنای قرار گرفتن نرخ ارز در اتاق مبادلات ارزی، به این نرخ رسمیت خواهیم بخشید و دولت انگیزه ای برای کاهش آن نخواهد داشت. انتظارات تورمی تقویت خواهد شد و فشار بیشتری بر نرخ ارز در بازار آزاد وارد خواهد گردید.

راه کار اصلی دولت می باشد مدیریت عرضه و تقاضا در بازار ارز باشد و با هدایت ارزهای بانک مرکزی، صندوق توسعه ملی و ارز حاصل از صادرات غیرنفتی به بازار سازمان یافته ارز، کما کان در پی کاهش نرخ ارز در این بازار و کنترل انتظارات تورمی در کشور باشد.

تأیید رئیس موسسه:

تأیید رئیس گروه مشاوران: